

ÄR SVENSK DEMOKRATI (O)JÄMLIK?

MARIA OSKARSON
PROFESSOR I STATSIVETENSKAP
GÖTEBORGS UNIVERSITET

Argumentet

- Delaktighet och politiskt deltagande förutsätter åtminstone ett visst mått av engagemang och intresse
- Den som inte är intresserad söker ingen information
- Den som inte har förtroende litar inte på budskapet
- Om dessa båda förhållningssätt systematiskt skiljer sig åt mellan grupper är det politiska (subjektiva) medborgarskapet ojämlikt

Fyra förhållningssätt till politik, kvalitativt olika

	Högt politiskt intresse	Lågt politiskt intresse
Högt politiskt förtroende	Integrerade	Lojala
Lågt politiskt förtroende	Skeptiska	Alienerade

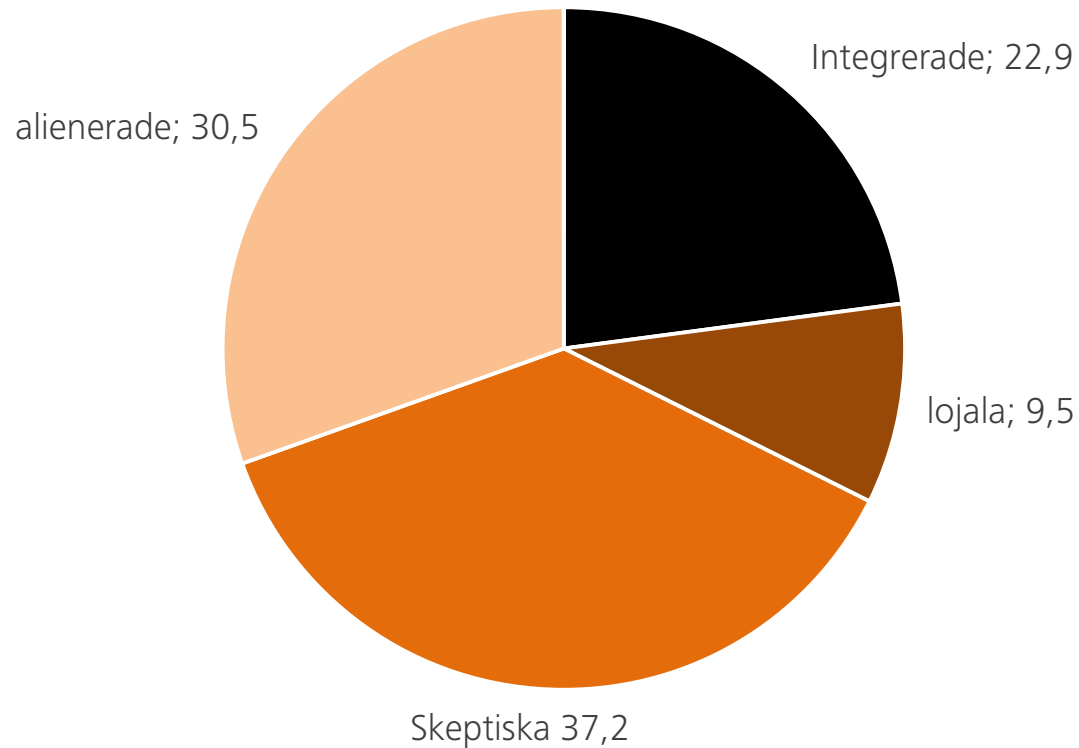

Alienationsindex

- Index för av förtroende för regering, riksdag, partier samt politiker. Cronbch's alpha 2017 0,85
- Subjektivt politiskt intresse (mycket+ganska intresserad samt ganska + mycket lite intresserad)

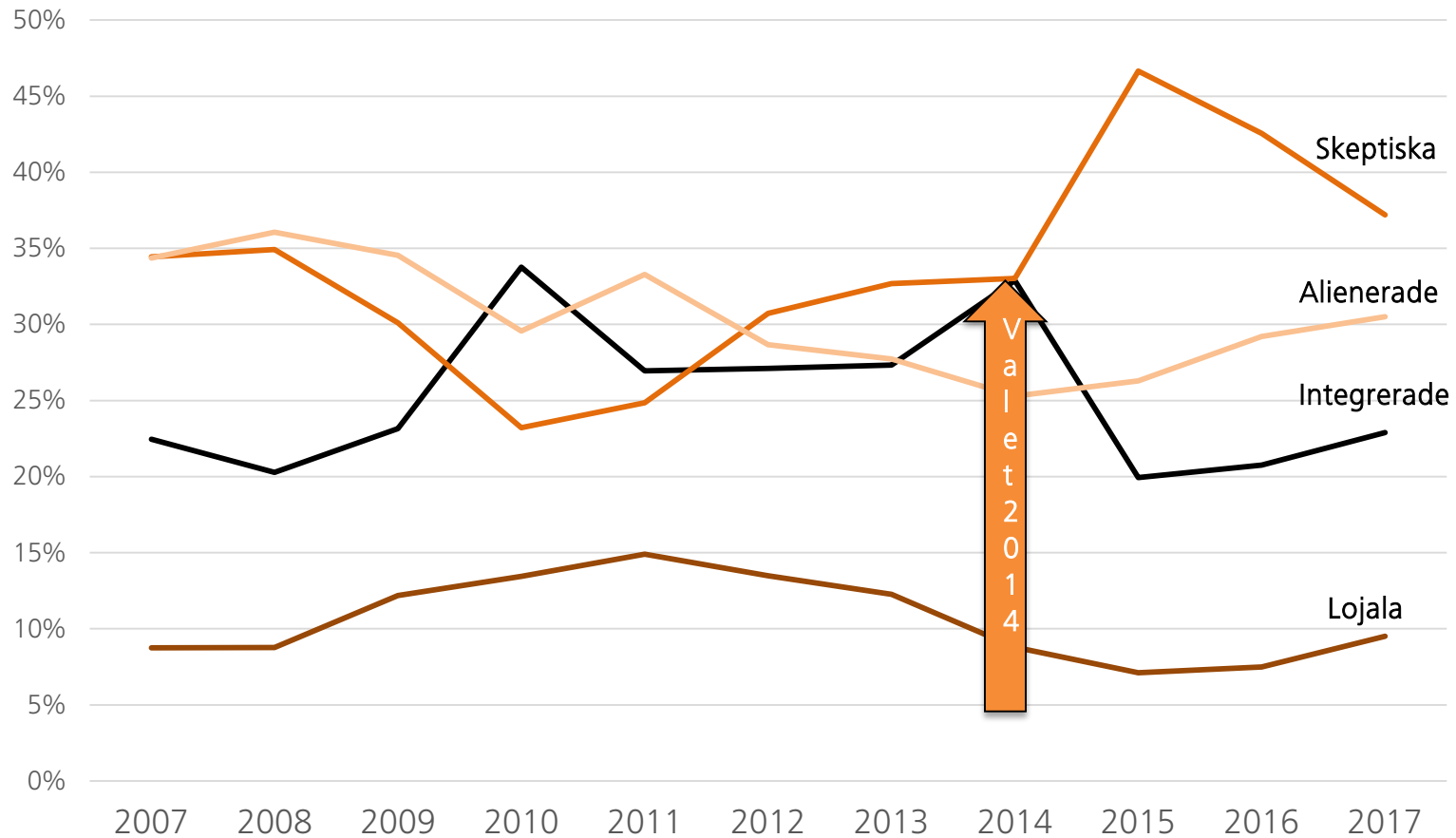
Fyra förhållningssätt till politik

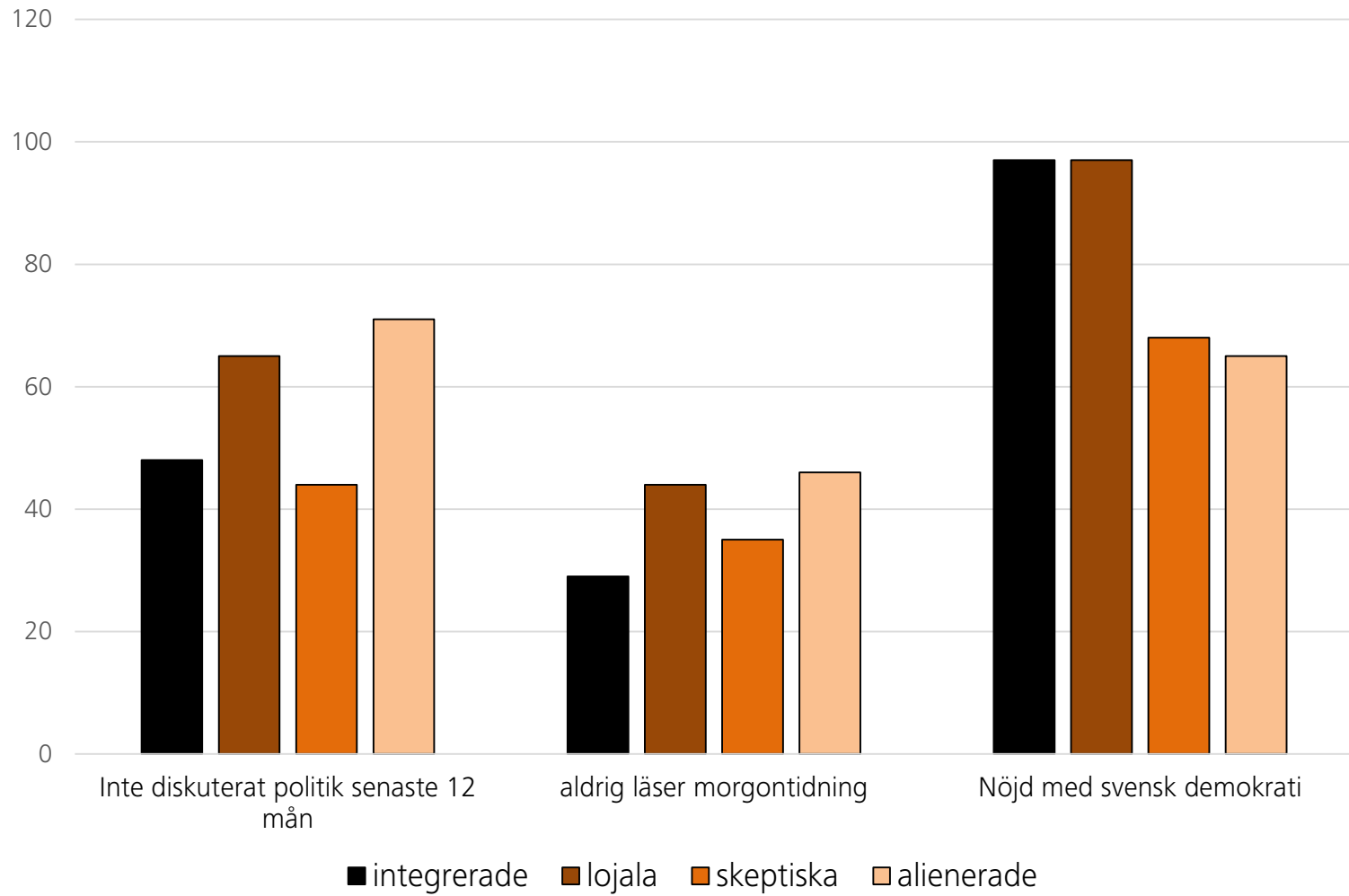

Källa:
SOM2017
Antal
respondenter
1612

Fyra förhållningssätt till politik 2007-2017

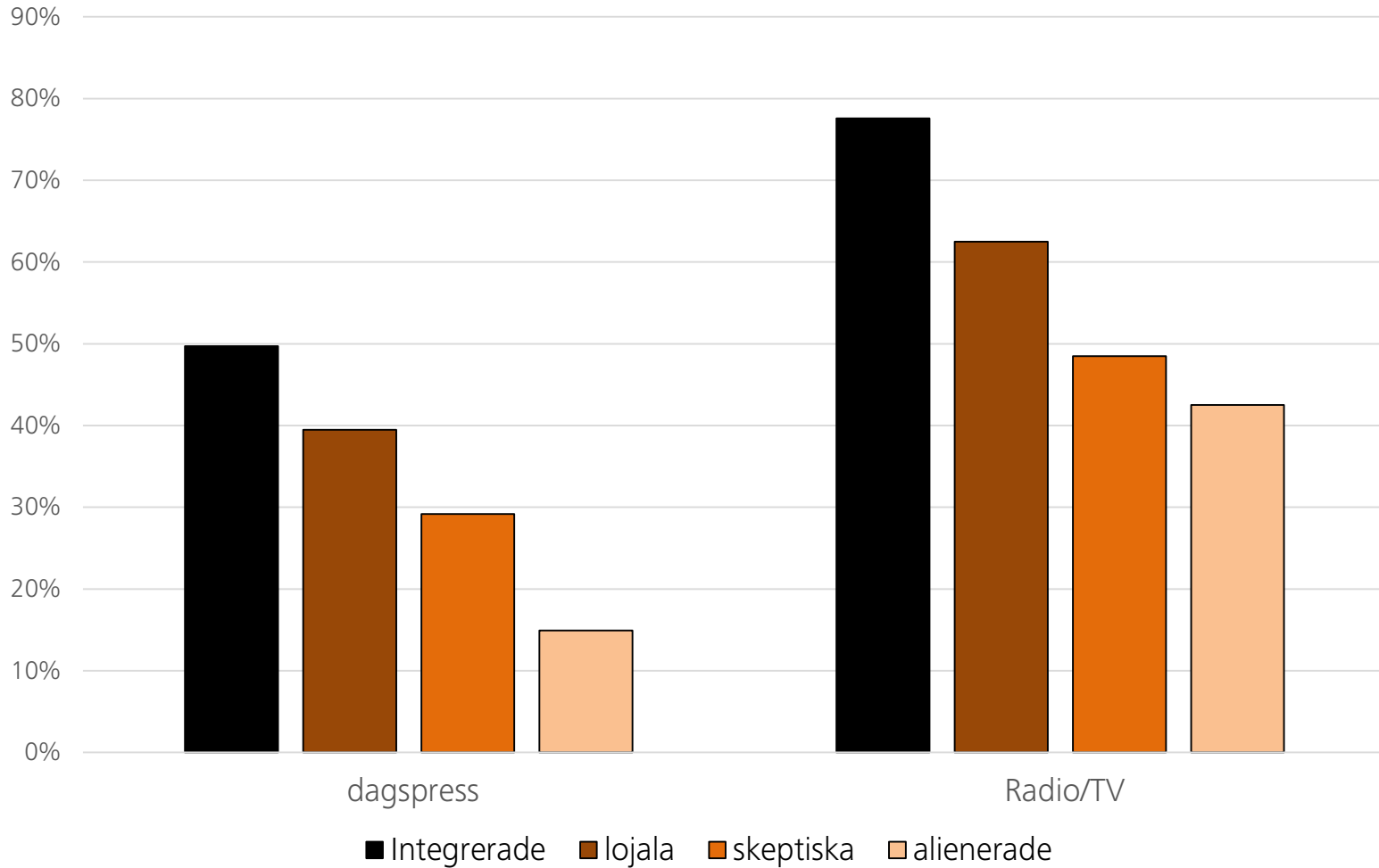

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2017

Mycket + ganska stort förtroende för:

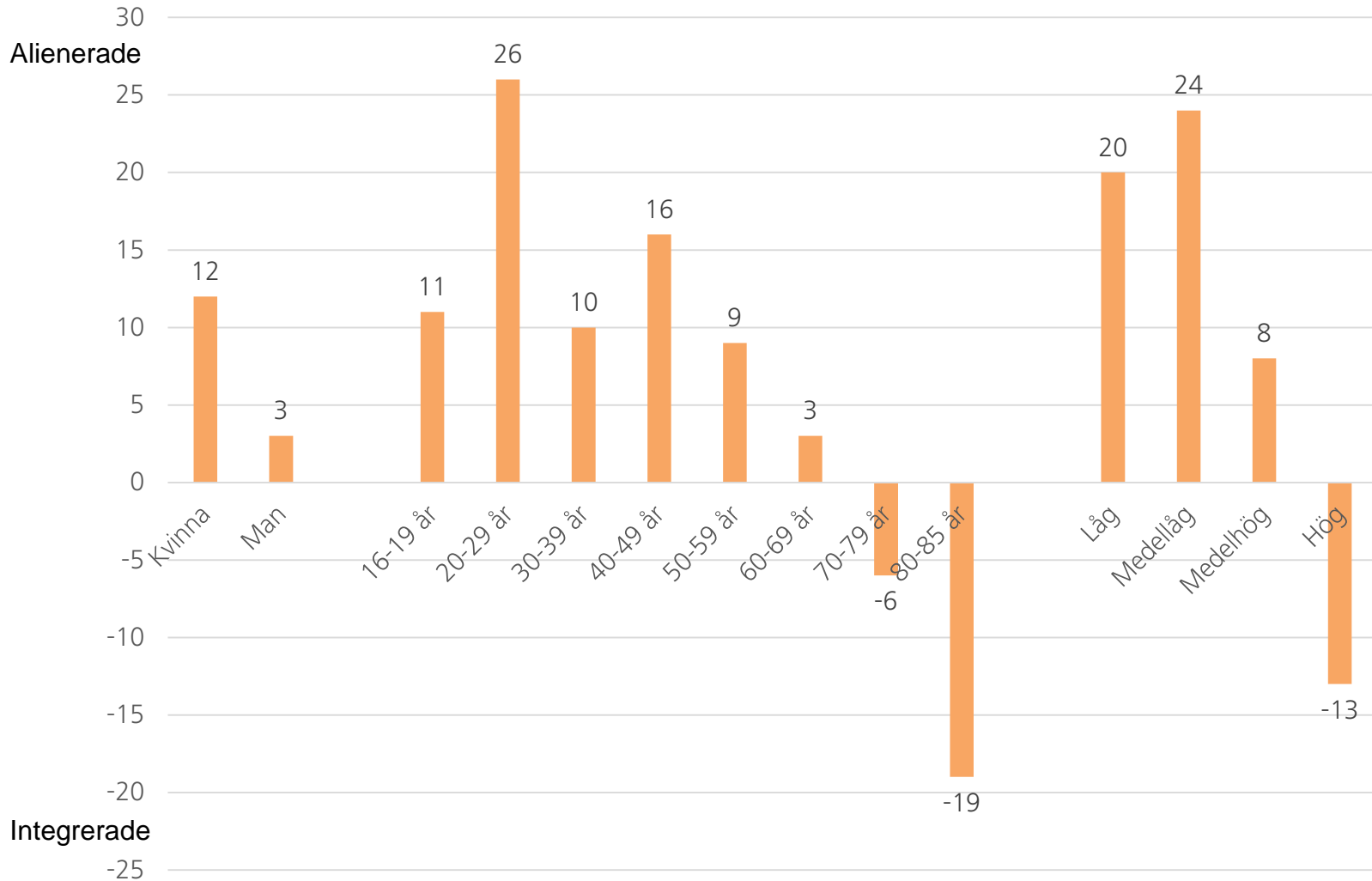

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2017

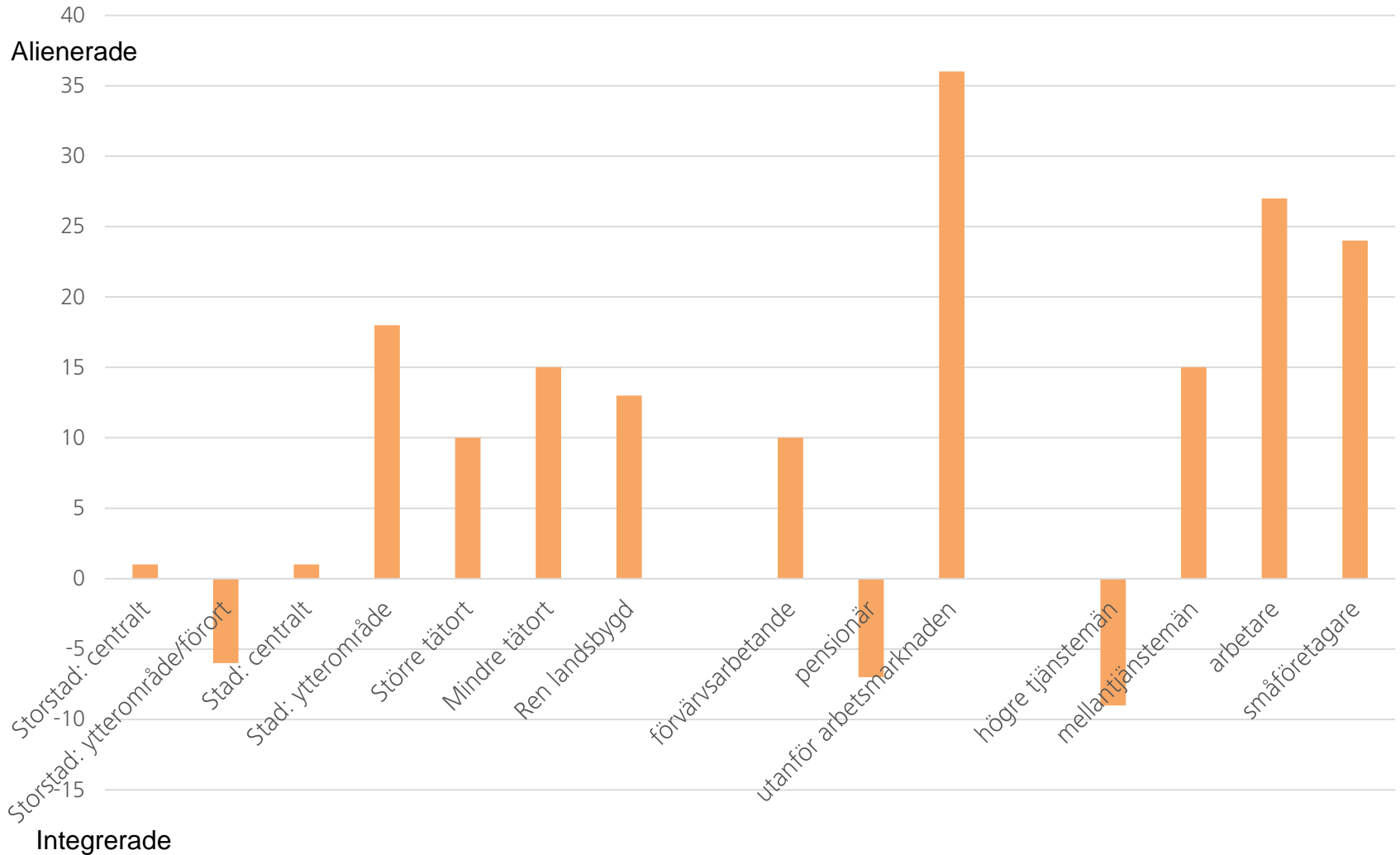
Balans alienerade - integrerade

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2017

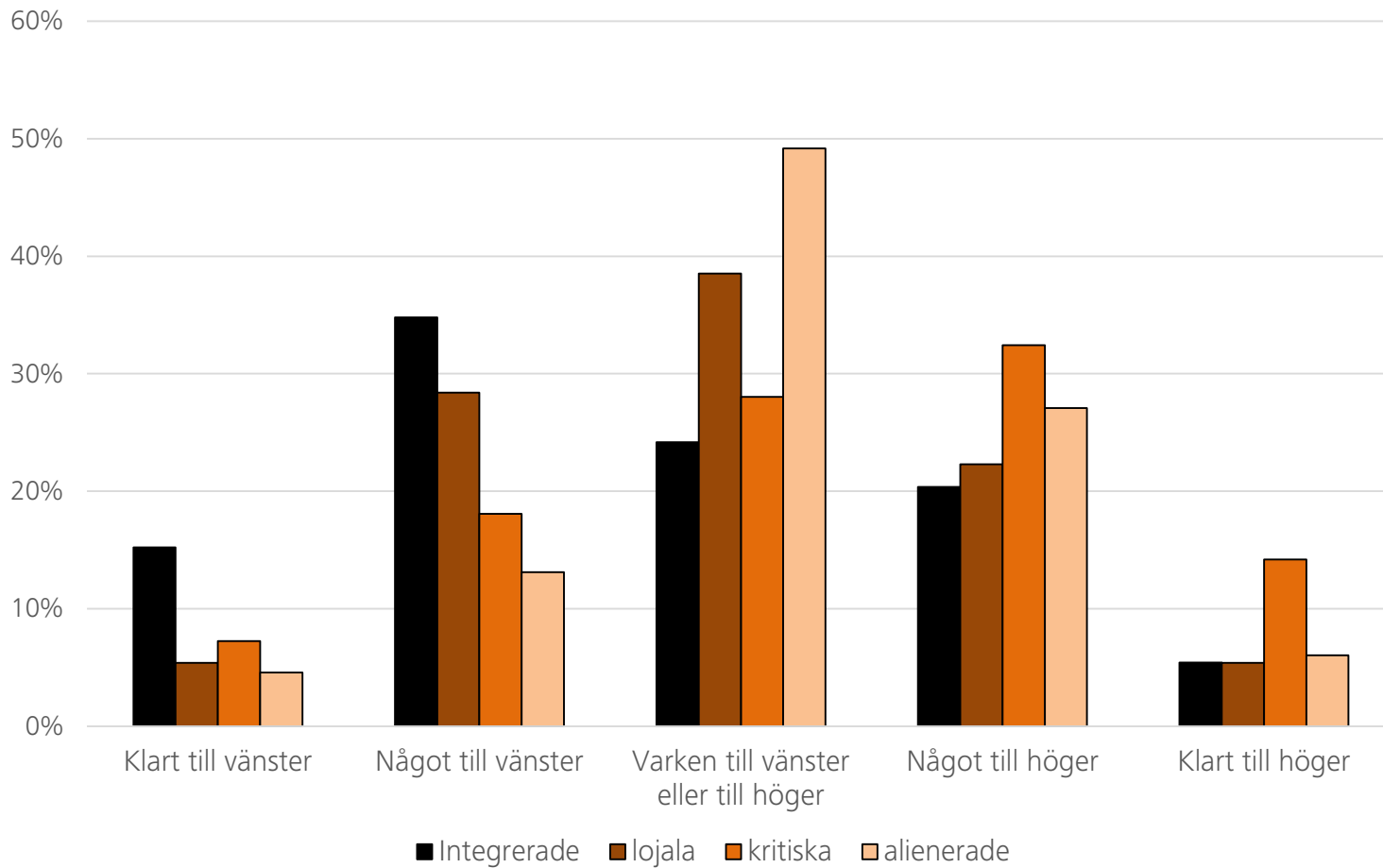
Balans alienerade - integrerade

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2017

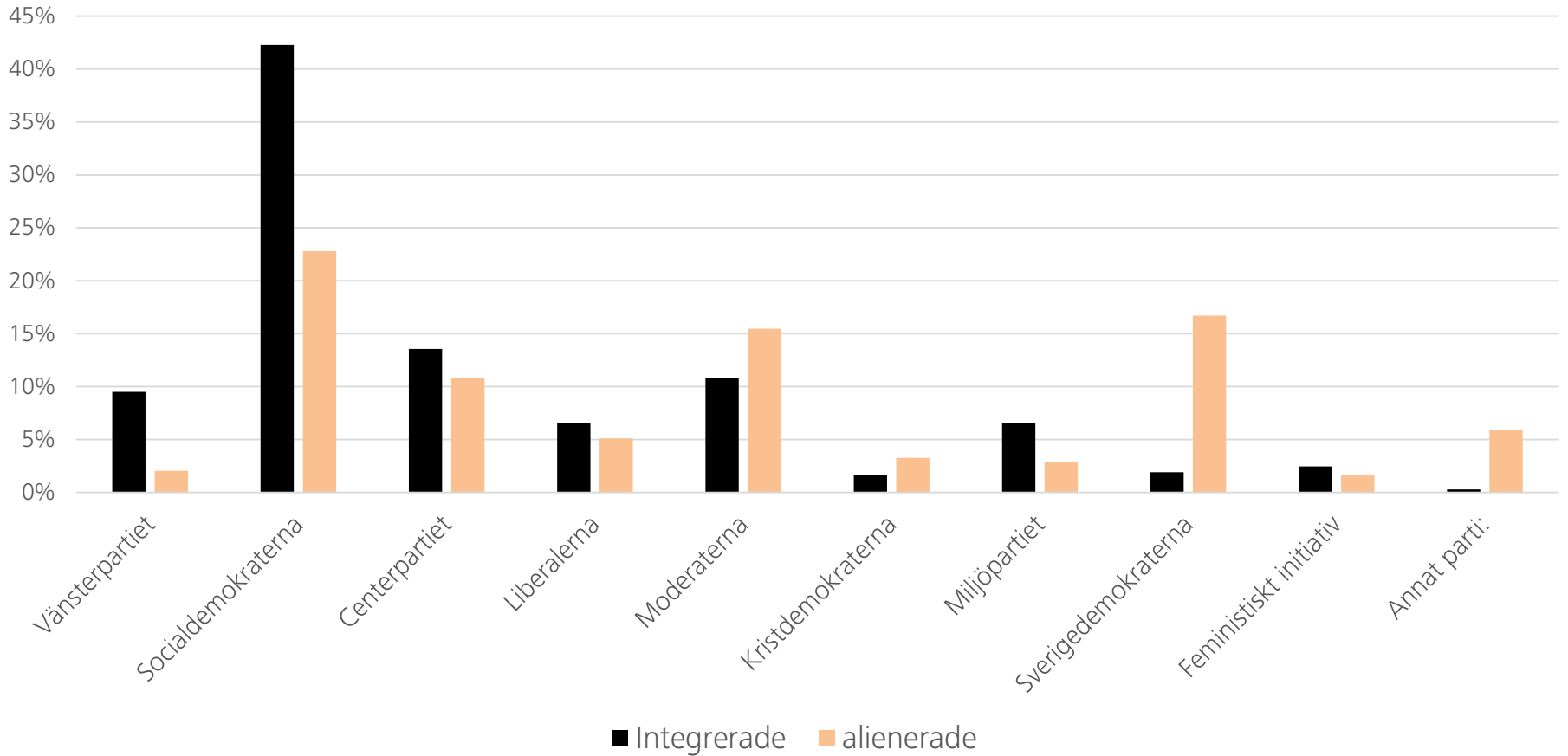

Ideologisk placering

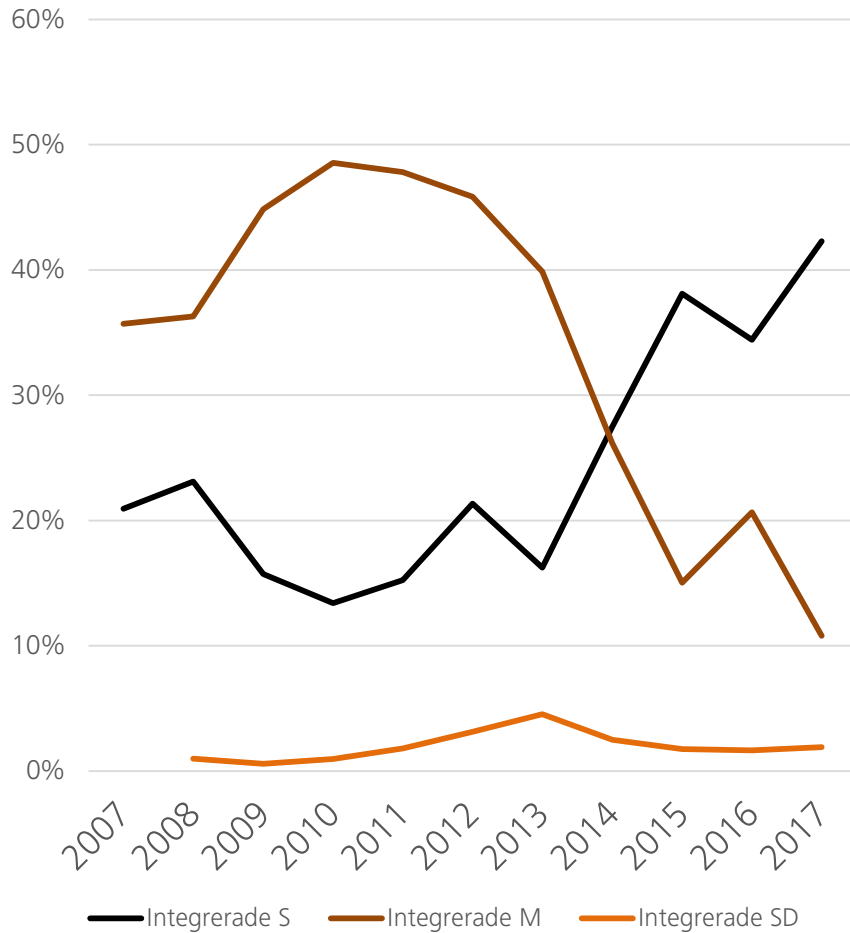
Partisynpati hösten 2017 bland integrerade respektive alienerade

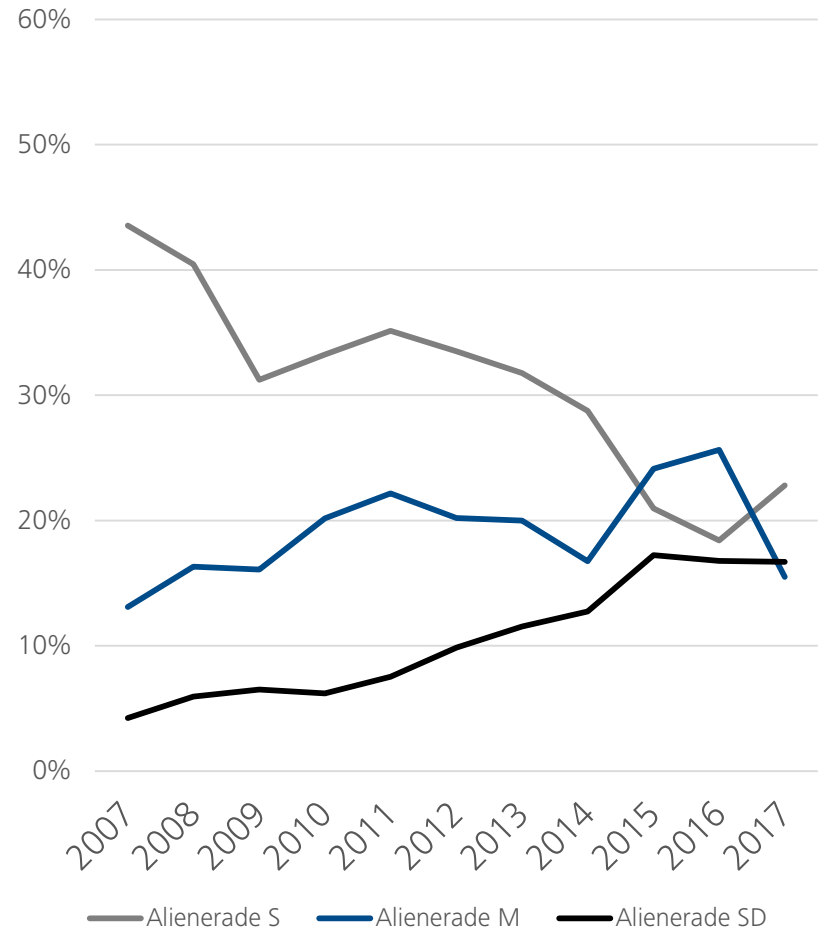
Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2017

Integrerade: S, M eller SD bästa parti 2007-2017

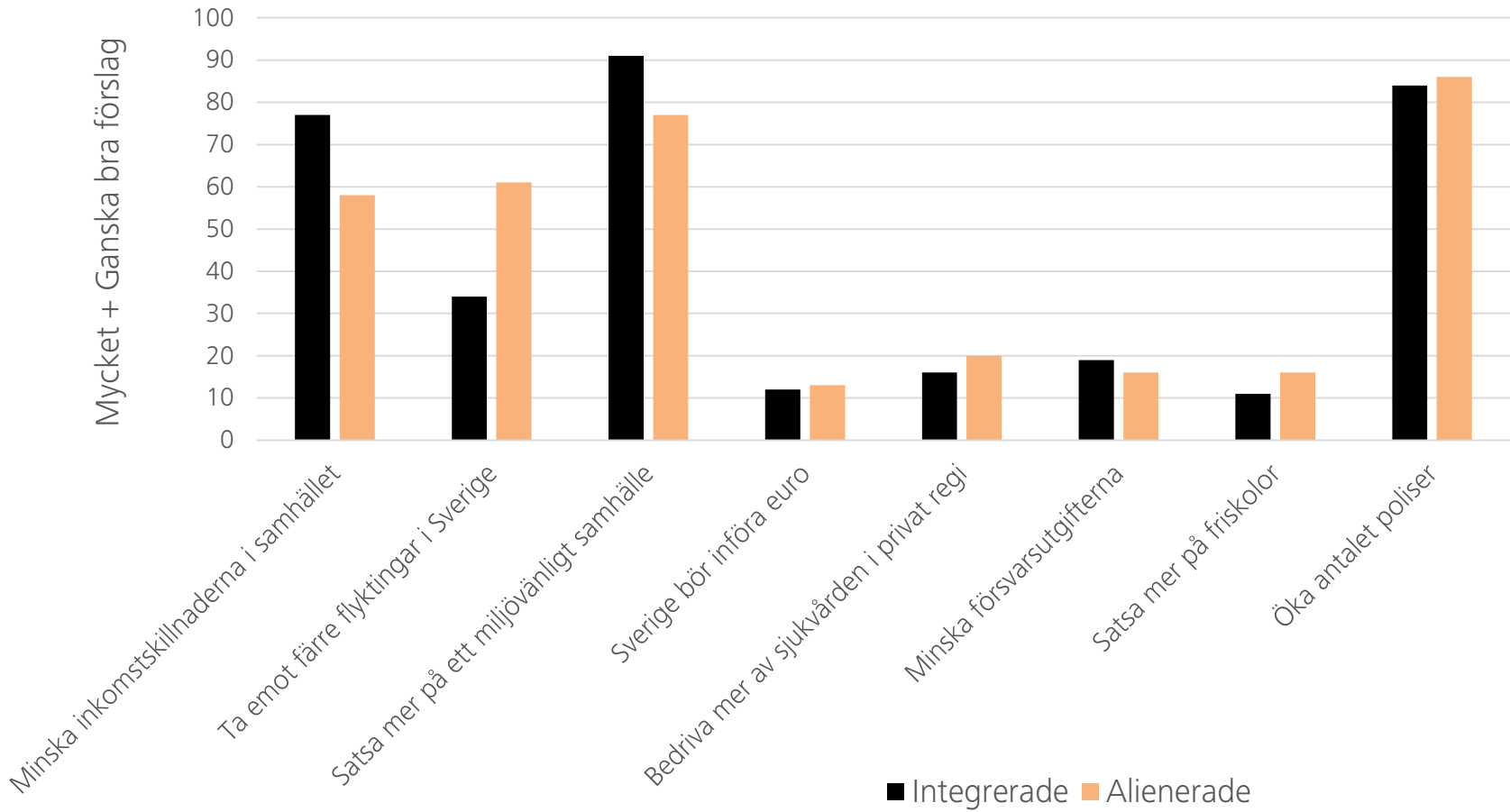
Alienerade: S, M eller SD bästa parti 2007-2017

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2007-2017

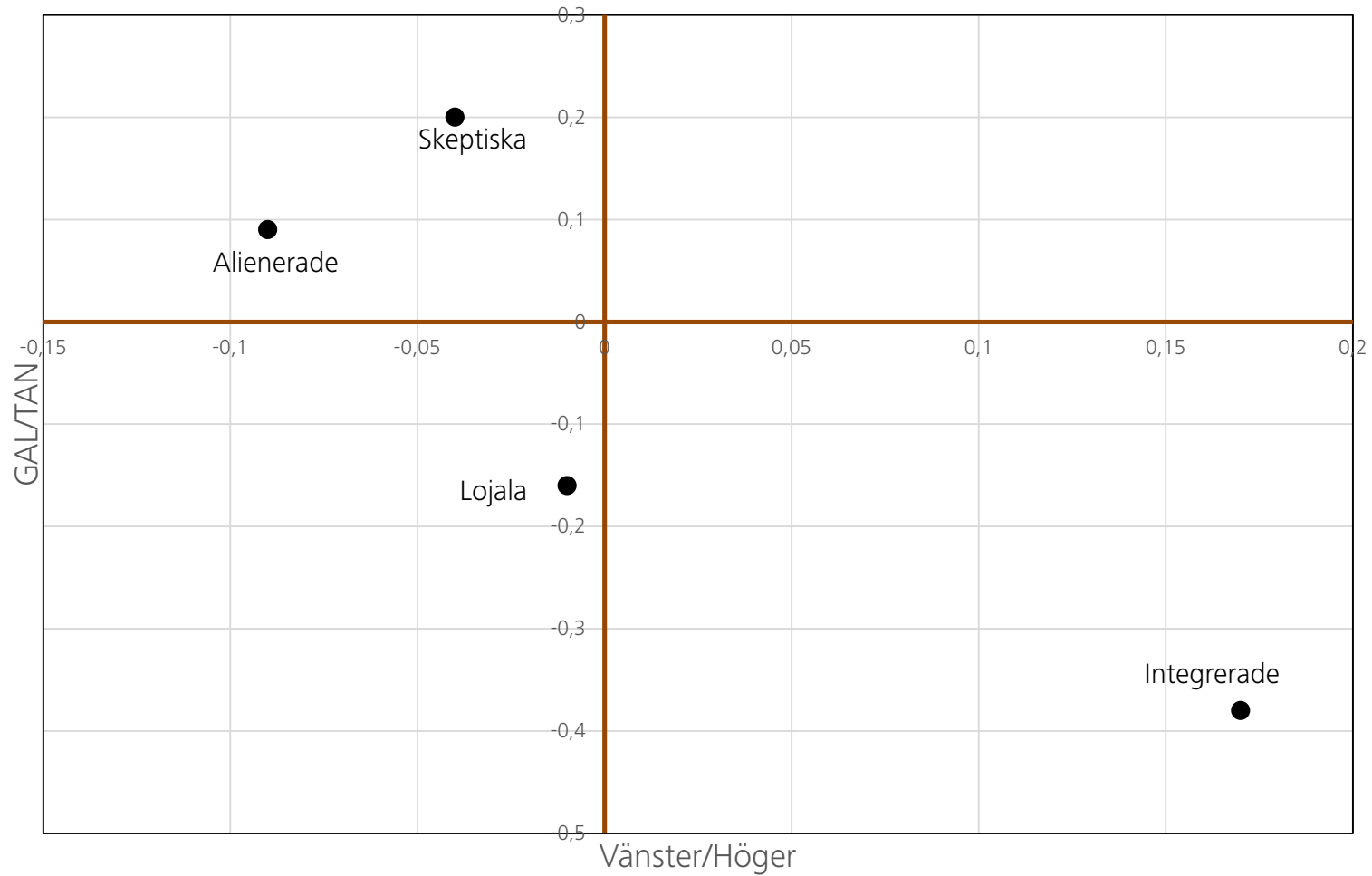
Åsiktsskillnader

Politikens två dimensioner

Vänster-Höger	GAL/TAN
Minska inkomstskillnaderna	Ta emot färre flyktingar
Införa Euro	Satsa mer på miljövänligt samhälle
Mer sjukvård i privat regi	Minska försvarsutgifterna
Satsa mer på friskolor	Öka antalet poliser
Eigenvalue 2,11	Eigenvalue 1,45
N=1541, 2 faktorer, varimax	

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2017

Slutsatser

- Det går att urskilja olika förhållningssätt till politik
- Förhållningssättet till politik har tydligt samband med socio-ekonomiska bakgrundsfaktorer
- Förhållningssättet till politik spelar roll för medieförtroende och nyhetsvanor
- Förhållningssättet till politik har samband med politiska attityder, framförallt i vissa sakfrågor

- De politiskt integrerade med stort politiskt intresse och högt förtroende är de mest aktiva, men de är långt ifrån politiskt representativa

- Bland dem som syns och hörs minst är den politiska alienation (lågt förtroende + lågt intresse) mest utbredd